

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка

Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін  
імені О.М. Лазаревського

Кафедра права, філософії та політології

ПОГОДЖЕНО

Протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри  
проф. Чорний О.О.



## **РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

### **« ГОСПОДАРСЬКИЙ ПРОЦЕС »**

Галузь знань – 08 Право

Спеціальність – 081 Право

Освітній ступінь – бакалавр

Форма навчання – денна/заочна

Форма підсумкового контролю – залік

2024–2025 навчальний рік

Робочу програму розглянуто та схвалено на засіданні кафедри права, філософії та політології.

Протокол № 1 від 27 серпня 2024 року.

Розробники програми :

доктор юридичних наук, професор О.С. Шеремет  
кандидат юридичних наук, доцент С.О. Віхров

Мова навчання – українська.

## ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Обсяг навчальної дисципліни (денна форма)	Обсяг навчальної дисципліни (заочна форма)
Статус навчальної дисципліни: нормативна  Рік підготовки: 4 Семестри: 8  Кількість кредитів ECTS: 3	Загальна кількість годин: 90  Шифр та назва спеціальності: 081 «Право»  Галузь знань 08 Право Лекції ( <i>теоретична підготовка</i> ): 22 Практичні: 14 Самостійна робота: 54 Вид контролю: <b>екзамен</b>	Загальна кількість годин: 90 Шифр та назва спеціальності: 081 «Право» Галузь знань 08 Право Лекції ( <i>теоретична підготовка</i> ): 10 Практичні: 4 Самостійна робота: 76 Вид контролю: <b>екзамен</b>

### МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний курс «Господарський процес» розрахований на студентів закладів вищої освіти правових спеціальностей з урахуванням наявності у них базового рівня знань (середньої освіти), які навчаються за освітньо-професійними програмами підготовки бакалавра. Він побудований відповідно до вимог Європейської Кредитно-Трансферної системи (ECTS).

Предмет дисципліни «Господарський процес» є господарські та інші спори, які розглядають господарські суди в межах установленої для них підвідомчості та підсудності.

Після завершення вивчення дисципліни «Господарський процес» отримані студентом знання, вміння та навички допомагають слухачам поглибити свої знання з найбільш важливих теоретичних положень курсу, краще засвоїти якісні зміни та оновлення, що відбуваються на сучасному етапі; прищеплюють слухачам комплекс практичних знань і навичок, необхідних для формування в них високої професійної майстерності; глибше вивчити останні зміни та доповнення, внесені в чинне законодавство, виробити у студентів вміння правильно застосовувати його норми до конкретних правових ситуацій.

Програма навчальної дисципліни складається з:

Тема 1: Предмет, метод, система, принципи та джерела господарського процесу.

Тема 2: Підвідомчість справ господарським судам.

Тема 3: Підсудність справ господарським судам

Тема 4: Докази і доказування в господарському у процесі

Тема 5: Судові витрати судові штрафи

Тема 6: Процесуальні строки

Тема 7: Позов право на позов в господарському процесі, забезпечення позову

Тема 8: Порухення справи в судовому процесі

Тема 9: Підготовка справи до судового розгляду

Тема 10: Судовий розгляд в господарському суді першої інстанції

Тема 11: Розгляд справ про банкрутство.

Тема 12: Розгляд справ про встановлення фактів, які мають юридичне значення

Тема 13: Провадження у справах з участю іноземних підприємств та організацій

Тема 14: Провадження в суді апеляційної інстанції

Тема 15: Провадження в суді касаційної інстанції

Тема 16: Імплементация законодавства ЄС у сфері господарського процесу України

Навчальна дисципліна «Господарський процес» призначена для студентів вищих навчальних закладів, які навчаються за спеціальністю 081 «Право», галузь знань 08 «Право» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр». Вона є обов'язковою навчальною дисципліною. Передумовами для вивчення цієї дисципліни є знання, навички й уміння, отримані студентами в межах дисциплін циклу загальної та професійної підготовки.

**Метою** викладання навчальної дисципліни «Господарський процес» є формування здатності студентів виявляти проблеми господарського судочинства і пропонувати шляхи їх подолання; набуття і розвиток спеціальних практичних навичок і вмінь у сфері господарського судочинства

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Господарський процес» є:

- виявлення способів забезпечення належного виконання господарських зобов'язань.
- вивчення особливостей правового регулювання господарсько-процесуальних відносин в умовах соціально орієнтованої економіки;
- характеристика найважливіших правових категорій та конструкцій господарського процесуального законодавства, основних тенденцій його розвитку та застосування;
- розкриття змісту основних законодавчих актів, що регулюють господарсько процесуальну діяльність;
- висвітлення юридичних, в тому числі і колізійних питань, які виникають в процесі розгляду справ у господарських судах.

## 2.ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Студенти повинні сформувати необхідні загальні та професійні компетентності відповідно до вимог освітньої програми:

Шифр згідно ОПІ	Компетентності
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення аналізу та синтезу.
ЗК2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК3	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК6	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
ЗК7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК10	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
ЗК12	Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.
ЗК13	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
ЗК14	Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.
ЗК16	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
СК1	Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК2	Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову і систему.
СК3	Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.
СК4	Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.
СК5	Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного і приватного права.
СК6	Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.
СК7	Здатність застосовувати норми та інститути права, зокрема з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
СК8	Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .
СК9	Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.
СК10	Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин відносин
СК11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
СК12	Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.
СК13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.
СК14	Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
СК16	Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
<b>Програмні результати навчання*</b>	
ПРН1	Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.
ПРН2	Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.
ПРН4	Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.
ПРН5	Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
ПРН6	Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
ПРН8	Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.
ПРН10	Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.
ПРН13	Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
ПРН15	Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН18	Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.
ПРН19	Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів
ПРН20	Виокремлювати і аналізувати юридично значущі і факти і робити обґрунтовані правові висновки.
ПРН21	Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.
ПРН22	Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

#### **Бакалавр повинен знати:**

- принципи та методи господарського процесу;
- особливості досудового врегулювання спорів;
- підвідомчість та підсудність справ господарським судам;
- докази та доказування у господарському процесі;
- процесуальні строки та судові витрати;
- позовне провадження;
- апеляційне, касаційне оскарження.

#### **Бакалавр повинен вміти:**

- вірно орієнтуватися в чинному законодавстві;
- давати належну правову і соціально-економічну оцінку юридичним конструкціям, набувати навичок щодо складання процесуальних документів;
- володіти технологією застосування норм матеріального і процесуального права.

#### **3. Короткий зміст дисципліни.**

Тема 1: Предмет, метод, система, принципи та джерела господарського процесу.

Тема 2: Підвідомчість справ господарським судам.

Тема 3: Підсудність справ господарським судам

Тема 4: Докази і доказування в господарському у процесі

Тема 5: Судові витрати судові штрафи

Тема 6: Процесуальні строки

Тема 7: Позов право на позов в господарському процесі, забезпечення позову

Тема 8: Порухення справи в судовому процесі

Тема 9: Підготовка справи до судового розгляду

Тема 10: Судовий розгляд в господарському суді першої інстанції

Тема 11: Розгляд справ про банкрутство.

Тема 12: Розгляд справ про встановлення фактів, які мають юридичне значення

Тема 13: Провадження у справах з участю іноземних підприємств та організацій

Тема 14: Провадження в суді апеляційної інстанції

Тема 15: Провадження в суді касаційної інстанції

Тема 16: Імплементація законодавства ЄС у сфері господарського процесу України

#### **4. Організація навчання.**

#### **Тематичний план денної форми навчання**

№	Назва теми	Всього годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
<b>Модуль 1. .</b>					
1	Предмет, метод, система, принципи та джерела господарського процесу.	7	2	-	5
2	Підвідомчість справ господарським судам.	5	1	1	3

3	Підсудність справ господарським судам	5	1	1	3
4	Докази і доказування в господарському процесі	5	1	1	3
5	Судові витрати судові штрафи	5	1	1	3
6	Процесуальні строки	5	1	-	4
	<b>Всього за модуль 1</b>	<b>32</b>	<b>7</b>	<b>4</b>	<b>21</b>
	<b>Модуль 2</b>				
7	Позов право на позов в господарському процесі, забезпечення позову	5	1	1	3
8	Порушення справи в судовому процесі	7	2	1	4
9	Підготовка справи до судового розгляду	5	1	1	3
10	Судовий розгляд в господарському суді першої інстанції	5	1	1	3
11	Розгляд справ про банкрутство.	5	1	1	3
	<b>Всього за модуль 2</b>	<b>27</b>	<b>6</b>	<b>5</b>	<b>16</b>
	<b>Модуль 3</b>				
12	Розгляд справ про встановлення фактів, які мають юридичне значення	5	1	1	3
13	Проведення у справах з участю іноземних підприємств та організацій	6	2	1	3
14	Питання провадження в суді апеляційної інстанції	6	2	1	3
15	Проведення в суді касаційної інстанції	7	2	1	4
16	Імплементация законодавства ЄС у сфері господарського процесу України	7	2	1	4
	<b>Всього за модуль 3</b>	<b>31</b>	<b>9</b>	<b>5</b>	<b>17</b>
	<b>Разом за курс</b>	<b>90</b>	<b>22</b>	<b>14</b>	<b>54</b>

### Тематичний план заочної форми навчання

№	Назва теми	Всього годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
<b>Модуль 1. .</b>					
1	Предмет, метод, система, принципи та джерела господарського процесу.	7	1		6

2	Підвідомчість справ господарським судам.	5		1	4
3	Підсудність справ господарським судам	5			5
4	Докази і доказування в господарськом у процесі	5	1		4
5	Судові витрати судові штрафи	5			5
6	Процесуальні строки	5			5
	<b>Всього за модуль 1</b>	32	2	1	29
	<b>Модуль 2</b>				
7	Позов право на позов в господарському процесі, забезпечення позову	5	1	1	3
8	Порушення справи в судовому процесі	7			7
9	Підготовка справи до судового розгляду	5	1		4
10	Судовий розгляд в господарському суді першої інстанції	5	1		4
11	Розгляд справ про банкрутство.	5	1	1	3
	<b>Всього за модуль 2</b>	27	4	2	21
	<b>Модуль 3</b>				
12	Розгляд справ про встановлення фактів , які мають юридичне значення	5	1		4
13	Провадження у справах з участю іноземних підприємств та організацій	6	1	1	4
14	Питання провадження в суді апеляційної інстанції	6	1		5
15	Провадження в суді касаційної інстанції	7			7
16	Імплементация законодавства ЄС у сфері господарського процесу України	7	1		6
	<b>Всього за модуль 3</b>	31	4	1	26
	<b>Разом за курс</b>	90	10	4	76

### 5. Тематика практичних занять.

Тема 1: Предмет, метод, система, принципи та джерела господарського процесу.

1. Поняття господарського процесуального права.
2. Предмет і метод господарського процесуального права
3. Принципи господарського процесуального права



#### 4. Система господарського процесуального права

##### Тема 2: Підвідомчість справ господарським судам.

1. Визначення підвідомчості
2. Численна підвідомчість
3. Види підвідомчості адміністративних справ

##### Тема 3: Підсудність справ господарським судам

1. Територіальна підсудність
2. Виключна підсудність.

##### Тема 4: Докази і доказування в господарському у процесі

1. Поняття і види доказів
2. Доказування та підстави звільнення від доказування у господарському судочинстві.
3. Оцінка доказів

##### Тема 5: Судові витрати, судові штрафи

1. Склад судових витрат.
2. Розподіл судових витрат
3. Судові штрафи

##### Тема 6: Процесуальні строки

1. Порядок встановлення та обчислення процесуальних строків.
2. Закінчення, зупинення, відновлення та продовження процесуальних строків

##### Тема 7: Позов право на позов в господарському процесі, забезпечення позову

1. Поняття, підстави та види забезпечення позову
2. Позов не забезпечується
3. Зміст і форма заяви про забезпечення позову
4. Порядок подання заяви про забезпечення позову
5. Розгляд заяви про забезпечення позову
6. Скасування заходів забезпечення позову
7. Судовий збір за подання заяви про забезпечення позову

##### Тема 8: Порухення справи в судовому процесі

1. Прийняття позовної заяви до розгляду.
2. Підготовка справи до розгляду.

##### Тема 9: Підготовка справи до судового розгляду

1. Задачі підготовки справи і її значення
2. Уточнення обставин, що мають значення для правильного і своєчасного вирішення всіх спірних питань для розгляду справи
3. Виявлення всіх зацікавлених у вирішенні спору осіб і рішення питання про залучення або допущення їх у тій або іншій ролі до участі в процесі.

##### Тема 10: Судовий розгляд в господарському суді першої інстанції

1. Порядок розгляду справи.
2. Відкладення розгляду справи. Зупинення провадження у справі.
3. Закінчення розгляду справи без винесення рішення.

##### Тема 11: Розгляд справ про банкрутство.

1. Підвідомчість, підсудність, підстави для відкриття провадження (проваджень) у справі про банкрутство
2. Заява про порушення справи про банкрутство
3. Прийняття заяви про порушення справи про банкрутство
4. Відзив боржника
5. Відмова у прийнятті заяви про порушення справи про банкрутство
6. Повернення, відкликання заяви про порушення справи про банкрутство
7. Відкриття провадження (проваджень) у справі про банкрутство

##### Тема 12: Розгляд справ про встановлення фактів, які мають юридичне значення

1. Загальне поняття та значення окремого провадження.

2. Відмінність між позовним та окремим провадженням. Специфіка захисту прав громадян не пов'язана із їх порушенням.
  3. Додаткові умови підвідомчості та підсудності категорії справ, які відносяться до окремого провадження.
  4. Відсутність спору про право цивільне. Особливості визначення суб'єктного складу.
- Тема 13: Провадження у справах з участю іноземних підприємств та організацій
1. Підсудність судам справ за участю іноземних суб'єктів господарювання.
  2. Законодавство, яке застосовується у вирішенні спорів за участю іноземних суб'єктів господарювання.
  3. Виконання судових доручень
- Тема 14: Провадження в суді апеляційної інстанції
1. Апеляційне оскарження
  2. Розгляд апеляційної скарги.
  3. Повноваження апеляційної інстанції .
- Тема 15: Провадження в суді касаційної інстанції
1. Касаційне оскарження.
  2. Повноваження касаційної інстанції
- Тема 16: Імплементация законодавства ЄС у сфері господарського процесу України
1. Проблеми господарського процесу в Україні.
  2. Господарський процес України та законодавство ЄС.

## 6. Завдання для самостійної роботи.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин Денна/заочна форма навчання
1	Поняття господарського процесуального права і господарського процесу. Правові і моральні підстави діяльності суду.	2
2	Проблема участі у господарському процесі свідків.	2
3	Ознаки процесуальної господарської форми: нормативність, незаперечність, системність, універсальність.	2
4	Організація діяльності господарських судів в Україні.	2
5	Правовий статус суддів господарських судів України.	2
6	Матеріальне, побутове забезпечення та соціальний захист суддів господарських судів.	2
7	Незалежність суддів та правові гарантії їх забезпечення.	2
8	Особливості суддівського самоврядування в Україні.	2
9	Досудове врегулювання господарських спорів.	2
10	Глумачення Конституційного суду України положень щодо досудового врегулювання спорів.	2
11	Досудове врегулювання спорів, що виникають із перевезень.	2

12	Підвідомчість і підсудність справ господарським судам.	2
13	Розмежування підвідомчості цивільних, адміністративних і господарських спорів.	2
14	Особливості підвідомчості і підсудності справ за участю іноземних суб'єктів господарювання.	2
15	Правова характеристика справ, які підлягають розглядові в господарському суді.	2
16	Особливості процесуального правонаступництва.	2
17	Проблеми господарської процесуальної правосуб'єктності сторін та третіх осіб.	2
18	Докази в господарському процесі. Запобіжні заходи.	2
19	Проблеми показів свідків у господарському процесі.	2
20	Участь у процесі посадових осіб та інших працівників підприємств, установ, організацій, державних та інших органів.	2
21	Проблеми об'єктивної істини у господарському процесі.	2
22	Належність доказів і допустимість засобів доказування.	2
23	Судові витрати та процесуальні строки.	2
24	Особливості визначення розміру сум, що підлягають сплаті за проведення судової експертизи та послуги перекладача.	2
	<b>Разом</b>	48/70

## 7. Політика дисципліни та оцінювання

### Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів:

**Рівень теоретичної підготовки** студента визначається під час його усної відповіді на теоретичні питання на практичних заняттях, під час складання заліку (V семестр) та оцінюється за такими критеріями:

- відповідність змісту;
- повнота та ґрунтовність викладу;
- доказовість викладу;
- термінологічна коректність.

Студент може отримати **5 балів** ("відмінно"), якщо його відповідь повністю відповідає змісту питання, усі основні проблеми визначені чітко, розкриті повністю та ґрунтовно; студент демонструє високий рівень доказовості викладу матеріалу з питання та може викласти свою точку зору з проблеми, що обговорюється; студент досить вільно й коректно користується юридичною термінологією.

Студент може отримати **4 бали** ("добре"), якщо його відповідь в основному відповідає змісту питання, не всі основні проблеми визначені чітко, не розкриті досить повно та ґрунтовно; студент викладає матеріал, в основному аргументуючи методичні положення,

та відчуває труднощі у викладенні своєї точки зору щодо низки проблем; студент в основному правильно користується юридичною термінологією, невелика кількість помилок не перешкоджає розумінню змісту викладеного.

Студент може отримати **3 бали** (“задовільно”), якщо його відповідь лише частково відповідає змісту питання, основні проблеми визначені нечітко, розкриті лише частково і без належної глибини; студент викладає матеріал, майже не аргументуючи методичні положення, та не має своєї точки зору щодо більшості проблем; студент допускає значну кількість термінологічних помилок, що ускладнює розуміння змісту викладеного.

Студент може отримати **2 бали** (“незадовільно”), якщо його відповідь не відповідає змісту питання, основні проблеми не визначені і не розкриті; доказовість викладу матеріалу і самостійні міркування відсутні; студент майже не користується юридичною термінологією.

**Рівень володіння професійно-методичними вміннями** визначається під час виконання студентом практичного завдання (аналіз запропонованої практичної ситуації з точки зору застосування норм права, складання власного варіанту її вирішення) на практичних заняттях, при виконанні завдань самостійної роботи, під час складання заліку (V семестр) та оцінюється за такими критеріями:

- точність та повнота виконання практичного завдання;
- обґрунтованість правового аналізу конкретної теми з точки зору їх відповідності принципам навчання, вимогам поетапного формування навичок і вмінь.

Студент може отримати **5 балів** (“відмінно”) або «зараховано», якщо завдання виконане ним повністю, є комунікативно орієнтованим, відповідає вимогам поетапного формування навичок і вмінь та принципам навчання ІМ, відбиває специфіку навчання правового матеріалу, демонструє володіння студентом юридичною термінологією. За розробку, що в основному відповідає вимогам, виконане повністю, проте має незначні порушення логіки поетапного формування навичок і вмінь, невелику кількість термінологічних помилок, що не перешкоджають розумінню змісту, він може отримати **4 бали** (“добре”) або «зараховано». Практичне завдання, яке виконане частково, має серйозні порушення логіки поетапного формування навичок і вмінь, містить значну кількість помилок, оцінюється **3 балами** (“задовільно”) або «зараховано». Завдання, яке майже чи повністю не відповідає встановленим викладачем вимогам, демонструє недоречне вживання методичних термінів, оцінюється **0-2 балами** (“незадовільно”) або «незараховано».

#### **Студент має право:**

- вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад конституції, трудового права, освітнього менеджменту, економіки, права тощо;

- вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;

- відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку;

- отримати індивідуальні консультації у викладача.

#### **Студент зобов'язаний:**

- відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин;

- брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;

- виконати індивідуальне завдання

- самостійну роботу, підготовка якої є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не підготував самостійну роботу, до екзамену не допускається.

- набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 35 балів.

**Політика щодо деделайнів та перескладання.** Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж **двох тижнів** після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо).

**Політика щодо академічної доброчесності.** Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (<https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAAbL-VH/view>)). У процесі навчання та при підготовці самостійної роботи, виконанні індивідуальних завдань, забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.

**Політика щодо викладання.** Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.

### 8. Розподіл балів за рейтинговою системою

№	Назва теми	Всього балів	Практичні заняття	Індивідуальні завдання	Контроль роботи	Самостійна робота
<b>Модуль 1. .</b>						
1	Предмет, метод, система, принципи та джерела господарського процесу.	3,5	2	0,5		1
2	Підвідомчість справ господарським судам.	3,5	2	0,5		1
3	Підсудність справ господарським судам	3,5	2	0,5		1
4	Докази і доказування в господарському процесі	3,5	2	0,5		1
5	Судові витрати судові штрафи	3,5	2	0,5		1
6	Процесуальні строки	3,5	2	0,5		1
	<b>Всього за модуль 1</b>	<b>21</b>	<b>12</b>	<b>3</b>		<b>6</b>
<b>Модуль 2</b>						
7	Позов право на позов в господарському процесі, забезпечення позову	5,5	4	0,5		1
8	Порушення справи в	5,5	4	0,5		1

	судовому процесі					
9	Підготовка справи до судового розгляду	5,5	4	0,5		1
10	Судовий розгляд в господарському суді першої інстанції	5,5	4	0,5		1
11	Розгляд справ про банкрутство.	5	4	-		1
	<b>Всього за модуль 2</b>	<b>27</b>	<b>20</b>	<b>2</b>		<b>5</b>
	<b>Модуль 3</b>					
12	Позгляд справ про встановлення фактів, які мають юридичне значення	4,5	3	0,5		1
13	Провадження у справах з участю іноземних підприємств та організацій	3,5	2	0,5		1
14	Питання провадження в суді апеляційної інстанції	3,5	2	0,5		1
15	Повадження в суді касаційної інстанції	3,5	2	0,5		1
16	Імплементация законодавства ЄС у сфері господарського процесу України	13,5	2	0,5	10	1
	<b>Всього за модуль 3</b>	<b>24</b>	<b>11</b>	<b>2</b>	<b>10</b>	<b>5</b>
	<b>Разом за курс</b>	<b>75</b>	<b>43</b>	<b>7</b>	<b>10</b>	<b>15</b>

Види контролю	Кількість	Бали	Загальна кількість балів
Робота на практичному занятті	16	До 4	до 43
Індивідуальне завдання (презентації)	15	До 3	до 7
Самостійна робота: вирішення практичних ситуацій; складання процесуальних документів; науковий проект <sup>1</sup>	16	1	до 15
Підсумкова контрольна робота	1	10	до 10
Усього			до 75
Залік:			до 25
Разом:			до 100

### 9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
83 – 89	B	добре	
75 – 82	C		
68 – 74	D	задовільно	
60 – 67	E		
35 – 59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

### Методи контролю

Поточний контроль: виконання тестових завдань, тренінги, самостійні роботи, реферативні доповіді, публічні виступи перед аудиторією, самостійні і модульні контрольні роботи.

Підсумковий контроль: екзамен

### 10. Перелік питань до екзамену.

1. Поняття предмета господарського процесуального права та погляди цивілістичних вчених на сучасному етапі.

<sup>1</sup> Самостійна робота є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не виконав самостійну роботу до екзамену не допускається.

2. Врегулювання розбіжностей і спорів, що виникають при укладанні, зміні та розірванні господарських договорів.
3. Підвідомчість та підсудність справ про банкрутство.
4. Методи господарського процесуального права.
5. Порядок вступу та участь прокурора в судовому процесі.
6. Поняття та ознаки банкрутства.
7. Джерела господарського процесуального права.
8. Правовий статус суддів господарського суду.
9. Підстави для порушення провадження справи про банкрутство.
10. Участь у судовому процесі третіх осіб.
11. Принципи та система господарського процесуального права.
12. Заява щодо порушення провадження справи про банкрутство.
13. Оцінка правового статусу суддів господарського суду.
14. Поняття, склад та класифікація учасників судового процесу.
15. Які судові процедури застосовуються у справі про банкрутство?
16. Правова природа досудового врегулювання спорів.
17. Поняття та елементи позову. Форма і зміст позовної заяви.
18. Право подання заяви про порушення провадження у справі про банкрутство?
19. Поняття підвідомчості господарських спорів.
20. Прийняття, зміст, оголошення рішення та набрання законної сили.
21. Які вимоги передбачені до змісту заяви про порушення провадження у справі про банкрутство?
22. Територіальна та виключна підсудність справ.
23. Зміну позову. Відмова від позову.
24. Охарактеризуйте порядок порушення провадження у справі про банкрутство.
25. Підсудність справ.
26. Ухвала суду, її зміст. Окрема ухвала.
27. Назвіть заходи забезпечення вимог кредиторів у процедурі банкрутства.
28. Порядок пред'явлення та розгляду претензій.
29. Об'єднання позовних вимог. Подання зустрічного позову.
30. Апеляційне оскарження.
31. Порядок передачі справ з одного господарського суду до іншого господарського суду.
32. Перегляд судових рішень в апеляційному порядку.
33. Обґрунтуйте порядок подання заяви до господарського суду боржником, власником майна боржника.
34. Документи, що додаються до позовної заяви.
35. Перегляд судових рішень в касаційному порядку.
36. Правовий статус позивача у господарському процесі.
37. Відмова у прийнятті та повернення позовної заяви.
38. Перегляд рішень Верховним Судом України.
39. Правовий статус секретаря судового засідання.
40. Забезпечення позову.
41. Право апеляційного оскарження, строк подання апеляційної скарги або внесення апеляційного подання, форма і зміст апеляційної скарги.
42. Правовий статус судового експерта..
43. Неупередженість та об'єктивність суддів.
44. Повноваження суду апеляційної інстанції, строк розгляду апеляційної скарги (подання), постанова апеляційної інстанції.
46. Відкладання розгляду справи, перерва у засіданні. Зупинення провадження у справі.
47. Докази, їх види у судовому процесі.
49. Система органів судової влади.
50. Запобіжні заходи.



52. Склад господарського суду. Строк вирішення спору.
53. Наказ господарського суду, порядок його оформлення та виконання.
55. Порядок складання протоколів судових засідань.
58. Перегляд рішень, ухвал, постанов за ново виявленими обставинами.
61. Відзив на апеляційну скаргу, повернення, прийняття апеляційної скарги (подання), відмова від апеляційної скарги (подання).
62. Права та обов'язки відповідача.
64. Проаналізувати права та обов'язки позивача.
65. Підстави та порядок порушення провадження у справах про банкрутство.
66. Сторони в судовому процесі, їх права та обов'язки.
67. Загальна характеристика інституту виконання судових рішень.
68. Процесуальне положення судді.
69. Система господарських судів України.
70. Загальні положення порядку досудового врегулювання спорів.
71. Поворот виконання рішення, ухвали постанови.
72. Порядок ведення засідання. Вирішення спору при неподанні відзиву на позовну заяву.
73. Відповідальність за ухилення від виконання рішення, ухвали, постанови господарського суду.
74. Справи, підвідомчі господарському суду.
75. Поновлення пропущеного строку для пред'явлення наказу до виконання. Видача дубліката наказу.
76. Правове становище інших учасників судового процесу.
77. Загальна характеристика інституту банкрутства.
78. Повноваження Верховного суду при перегляді рішень, постанов господарського суду.
79. Зміст рішення.
80. Зміст позовної заяви.

## **МЕТОДИЧНЕ ТА ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

Для організації освітнього процесу використовується комп'ютерна техніка, мультимедійні проектори та методичні матеріали.

Підручники та посібники.

Базові конспекти лекцій.

Лекції на електронних носіях.

Матеріали для самостійного вивчення на електронних носіях.

Вивчення дисципліни студентами передбачає вміння використовувати різні інформаційні ресурси – опубліковану літературу (нормативні документи, підручники, Навчальні посібники, наукові періодичні та монографічні видання, словники, довідники тощо), методичну літературу та Інтернет-джерела, навчальна платформа Moodle.

## **11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА**

Основна

1. Конституція України від 28 червня 1996 року// Відомості Верховної Ради України . – 1996. – №30. – Ст. 141.
2. Господарський процесуальний кодекс України від 6 липня 1991 року// Відомості Верховної Ради України. – 1992. – №6. – Ст. 56.
3. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року// Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18 –22. – Ст. 144.
4. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року// Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40 – 44. – Ст. 356.

5. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 7 липня 2010 року // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 41 – 45. – Ст. 529.
6. Про Вищу раду юстиції: Закон України від 15 січня 1998 року // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 25. – Ст. 146.
7. Про доступ до судових рішень: Закон України від 22 грудня 2005 року // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 15. – Ст. 128.
8. Про судовий збір: Закон України від 8 липня 2011 року // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 14. – Ст. 87.
9. Про інформацію : Закон України 2 жовтня 1992 року // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 650.

#### **Додаткова**

1. Актуальні проблеми господарського законодавства. [монографія]. / Гаєвець М.В., Горіславська І. В., Канарик Ю. С., Панькова Ю. С., Поліно Н. А., Світличний О.П., Черкашин Д. К. К.: – «ЦП» КОМПРИНТ», 2015. – 678 с.
2. Балюк І. А. Господарське процесуальне право: Навч. посібник.: КНЕУ, 2018. – 224 с.
3. Беяневич В. Е. Науково-практичний коментар господарського процесуального кодексу України. Станом на 1 грудня 2010 р. / За ред. Притики Ю. Д. – К.: Центр учбової літератури, 2015. – 608 с.
4. Васильєв С. В. Господарський процес України: підручник. – К.: ЭСПАДА, 2015. – 288 с.
5. Господарське процесуальне право України: Підручник / За ред. О. І. Харитонової. – К.: Істина, 2018. – 360 с.
6. Господарське процесуальне право: Підручник / О.П. Подцерковний, О.О. Квасницька, Т.В. Степанова та ін., За ред. О.П. Подцерковного, М.Ю. Картузова. - Х.: Одіссей, 2011. – 400 с.
7. Губарев С. В. Наслідки затвердження мирової угоди господарським судом // Право України: пошук оптимальних моделей правового регулювання: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції (19 жовтня 2018 р.) - Л., - 2018. - С. 55- 59.
8. Курило В.І., Світличний О.П. Господарське законодавство: [навчальний посібник] / Курило В.І., Світличний О.П. – К.: ІРІДУМ, 2019. – 360 с.
9. Методичні рекомендації з навчальної дисципліни «Господарський процес» для студентів денної та заочної форми навчання юридичного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України: Навчальне видання/О. П. Світличний. – Київ: «ЦП»КОМПРИНТ», 2016. – 50 с.
10. Несинова С.В., Воронко В.С., Чебікіна Т. Господарське право України. Навч. посіб./За заг. ред. С.В. Несиної. – К.: Центр учбової літератури, 2015. – 564 с.

#### **Інформаційні ресурси**

1. <http://www.rada.gov.ua>
2. <http://www.kmu.gov.ua>
3. <http://www.president.gov.ua>
4. <http://www.bank.gov.ua>
5. <http://www.sfs.gov.ua>
6. <http://www.customs.gov.ua>
7. <http://www.ukrstat.gov.ua>
8. <http://www.menr.gov.ua>
9. <http://www.mof.gov.ua>
10. <http://www.me.gov.ua>
11. <http://www.drs.gov.ua>
12. <http://www.arbitr.gov.ua>
13. <http://www.spfu.gov.ua>
14. <http://www.rp.gov.ua>
15. <http://www.nssmc.gov.ua>

16. <http://www.mtu.gov.ua>  
<http://www.mpe.kmu.gov.ua>